

МАТЕРІАЛИ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ І МОЛОДИХ УЧЕНИХ

**«МОДЕЛЮВАННЯ ТА ПРАКТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
РОЗВИТКУ СКЛАДОВИХ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ
ПЕДАГОГІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ»**

15-16 ЖОВТНЯ
2024 РОКУ

ЗАПОРІЖЖЯ
УКРАЇНА

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації
Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-
реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ І МОЛОДИХ УЧЕНИХ

**«МОДЕЛЮВАННЯ ТА ПРАКТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ
СКЛАДОВИХ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ ПЕДАГОГІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ»**

15-16 жовтня 2024 року

Запоріжжя, Україна

Рекомендовано до друку Вченою радою комунального закладу вищої освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради

(протокол №2 від 29 жовтня 2024 року)

Редакційна колегія:

В. В. Нечипоренко (відповідальний редактор), доктор педагогічних наук, професор, Хортицька національна академія;

Н. М. Гордієнко, доктор соціологічних наук, професор, Хортицька національна академія;

М. С. Кудінова, кандидат психологічних наук, Хортицька національна академія;

С. М. Лупінович, кандидат педагогічних наук, доцент, Хортицька національна академія;

О. О. Сташук, кандидат педагогічних наук, Хортицька національна академія;

О. Ф. Фурман, кандидат педагогічних наук, Хортицька національна академія.

І. С. Лапшина, кандидат педагогічних наук, Хортицька національна академія;

М 74
Модельювання та практичне забезпечення розвитку складових професіоналізму педагогів закладів освіти: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (м. Запоріжжя, 15-16 жовтня 2024 р.) / за заг. ред. В. В. Нечипоренко. Запоріжжя : Вид-во Хортицької національної академії, 2024. 184с.

Збірник містить тези доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Модельювання та практичне забезпечення розвитку складових професіоналізму педагогів закладів освіти».

Тематичними напрямками роботи конференції були:

1. Формування предметноперетворювальної компетентності молодших школярів засобами конструювання.

2. Шляхи впровадження інклюзивного навчання здобувачів початкової освіти закладів загальної середньої освіти в умовах воєнного часу.

3. Цифровізація початкової освіти: реалізація, проблеми, пошуки.

4. Здоров'язбережувальні технології в освітньому процесі початкової школи.

5. Актуальні проблеми впровадження компетентнісного підходу та оновлення змісту освіти на уроках мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі.

Збірник адресовано науково-педагогічним працівникам, аспірантам, студентам і широкому колу фахівців суспільно-гуманітарного профілю.

Редакційна колегія може не поділяти концептуальні ідеї авторів та інтерпретаційні підходи, репрезентовані у змісті тез. Відповідальність за достовірність поданих матеріалів, наведених цитат, статистичних та емпіричних даних несуть учасники та їхні наукові керівники згідно з юридичними й етичними нормами академічної доброчесності.

ЗМІСТ

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМ 1

Формування предметноперетворювальної компетентності молодших школярів засобами конструювання

Акчурін Амір ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ У ПОЗНАВЧАЛЬНИЙ ЧАС ДЛЯ ДІТЕЙ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ГУРТКУ ТАЙЛАНДСЬКОГО БОКСУ ЯК ЗАСІБ ПРОПАГАНДИ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ.....	10
Бабіченко Ярослав ВИКОРИСТАННЯ ПІЗНАВАЛЬНИХ ІГОР У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ІЗ ЗАЛУЧЕННЯМ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ.....	13
Бикова Тетяна РОЗВИТОК ПСИХОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	16
Конопля Арсен ФОРМУВАННЯ ЛОГІЧНИХ УМІНЬ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ LEGO-КОНСТРУЮВАННЯ.....	18
Науменко Анастасія ІГРОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	19
Савченко Руслан, Пасічник Світлана, Савченко Людмила ВПЛИВ КОНСТРУЮВАННЯ НА ПСИХІЧНИЙ РОЗВИТОК ДИТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ТА МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	22
Ткачук Тамара ВИКОРИСТАННЯ ВТОРИННОЇ СИРОВИНИ НА УРОКАХ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА, ДИЗАЙНУ І ТЕХНОЛОГІЙ.....	25
Топольницька Юлія, Рогожина Сабіна ДОСВІД КРАЇН ЄС У ФОРМУВАННІ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У ТВОРЧО ОБДАРОВАНИХ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ПРОДУКТИВНОГО НАВЧАННЯ...	27

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМ 2

Шляхи впровадження інклюзивного навчання здобувачів початкової

Богатенко Вікторія ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ БЕСІДИ ЯК МЕТОДУ НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ..	30
Бут Анастасія ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ: ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНОГО ДОСТУПУ ДО НАВЧАННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	32
Водолазська Катерина ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ.....	34
Галка Дар'я ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО, РОЗВИВАЛЬНОГО ТА МОТИВУЮЧОГО ДО НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ.....	37
Дрозд Павло КРИТЕРІЇ ТА ПОКАЗНИКИ ДІАГНОСТУВАННЯ РІВНЯ СФОРМОВАНОСТІ ДУХОВНО-МОРАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	39
Зайцева Наталія ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ НАВИЧОК ЧИТАННЯ У ШКОЛЯРІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	41
Кетлер-Митницька Тетяна ТОЛЕРАНТНІСТЬ ДО НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	44

Кононова Вікторія, Варакута Марина РОЛЬ БАТЬКІВ У ПРОЦЕСІ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	46
Кравченко Сергій, Мазур Андрій, Синьов Михайло, Мічкань Родіон ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ СТВОРЕННЯ ОСОБЛИВИХ УМОВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДЛЯ ОСІБ З ВІДХИЛЕННЯМ У СТАНІ ЗДОРОВ'Я.....	48
Ганна Кравченко ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ІЗ ПИТАНЬ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ МАГІСТРАТУРИ.....	50
Легостаєва Валерія Сергіївна ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	54
Мамай Дар'я ВИХОВАННЯ ЗВУКОВОЇ КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР ТА ВПРАВ.....	57
Олійник Алла, Коваль Наталя ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ДО РОБОТИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	58
Саснко Тетяна ВІЗУАЛЬНИЙ РОЗКЛАД, ЯК ЗАСІБ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	61
Савлик Ярина ПОРТФОЛІО УЧНЯ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	62
Тарасенко Дарія ВИВЧЕННЯ СТАНУ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ СИСТЕМИ НАЦІОНАЛЬНО- ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В УКРАЇНСЬКИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ.....	64
Фараджева Аліна ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ ЗАСОБАМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	67
Шкатула Карина ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ.....	71
Шумілова Наталія ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ-ДЕФЕКТОЛОГА У ДИСТАНЦІЙНОМУ ФОРМАТІ КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВОЇ РОБОТИ.....	73

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМ 3

Цифровізація початкової освіти: реалізація, проблеми, пошуки

Бурхович Ярослава ЖИТТЄСТВОРЧІСТЬ В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ: РОЛЬ ПСИХОЛОГА В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	76
Василиків Іван ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗВО.....	78
Дрокіна Аліна УПРОВАДЖЕННЯ ВІРТУАЛЬНИХ ЕКСКУРСІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ..	80
Жидка Ольга ІНТЕРНЕТ РЕЧЕЙ У ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЯХ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ...	82
Закопайченко Яна РЕАЛІЗАЦІЯ ПЕРСОНАЛІЗОВАНОГО ПІДХОДУ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ ЗАСОБАМИ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	84
Іваннікова Аліса ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ У ШВЕЦІЇ: РЕАЛІЗАЦІЯ, ПРОБЛЕМИ, ПОШУК.....	86
Ковальчук Володимир ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СЬОГОДЕННЯ.....	88
Кононенко Каріна ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ОБДАРОВАНИХ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ.....	89

Саєнко Тетяна Андріївна,
старший викладач кафедри педагогіки та методик навчання,
Хортицька національна академія,
м. Запоріжжя, Україна

ВІЗУАЛЬНИЙ РОЗКЛАД, ЯК ЗАСІБ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Система освіти України на сьогодні проходить складні трансформаційні процеси, пов'язані з переходом від сегрегаційної моделі навчання осіб з особливими освітніми потребами до соціальної, з повним включенням здобувачів цієї категорії у навчальний процес разом з учнями з унормованим типом розвитку. Попри стрімке зростання кількості наукових досліджень, присвячених розбудові інклюзивного середовища в закладах загальної середньої освіти для учнів різних нозологічних груп, виникає новий запит щодо організації інклюзивного навчання в умовах воєнного стану. Сучасні виклики розбудови інклюзивного середовища, насамперед, пов'язані з необхідністю реалізації навчально-виховного процесу в асинхронному та синхронному режимі, що ускладнює безпосередню взаємодію з учнями початкової школи з особливими освітніми потребами. Відтак, дослідження організації навчальної діяльності здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами засобами візуального розкладу є досить актуальним.

Відповідно до останньої редакції Закону України «Про освіту» дистанційна форма здобуття освіти – це індивідуалізований процес здобуття освіти, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій [3].

Відтак, проведення уроків може здійснюватися за допомогою відеоконференцій в синхронному режимі, а також в асинхронному режимі шляхом перегляду відеозаписів навчального матеріалу з паралельним виконанням завдань уроку.

Здобувачам початкової освіти через вікові та психологічні особливості важче адаптуватися до умов навчання в онлайн-форматі. Цей процес потребує додаткового керування діяльністю дитини з боку вчителя, асистента вчителя та батьків. Здобувачі початкової освіти з особливими освітніми потребами, окрім вікових та психологічних особливостей, мають порушення психофізичного розвитку, які ускладнюють процеси адаптації до сучасних умов навчання.

Детальний аналіз наукової літератури дозволив нам узагальнити особливості розвитку учнів початкової школи з особливими освітніми потребами, які ускладнюють їхню адаптацію до умов навчання в сучасних умовах: – недостатність утримання та розподілу уваги; недостатня сформованість операцій мислення; – недостатність самоконтролю діяльності; недостатність мотивації; недостатня сформованість навичок навчання.

На наш погляд в роботі з учнями, які мають особливості психофізичного розвитку, для організації їх навчальної діяльності доцільно використовувати методи візуальної підтримки. Специфіка ефективності застосування зазначених методів пов'язана з тим, що вони відповідають основним запитам організації роботи із зазначеною категорією учнів, а саме: унаочнення пропонованого матеріалу; поділ на невеликі частини; дотримання сталої структури; опора на механічну та зорову пам'ять, як найбільш збережені.

Застосування візуального розкладу, як засобу організації навчальної діяльності здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами спрямоване на формування наступних вмінь: вміння дотримуватися розкладу уроків; вміння розрізняти час уроку та час перерви; вміння організувати робоче місце та використовувати шкільне приладдя за призначенням; вміння спрямовувати увагу на вчителя та виконувати інструкції під час уроку.

Візуальний розклад – це допоміжний засіб, який містить детальну, послідовну

інформацію про навчальний розклад, кількість і послідовність уроків, їх чергування з перервами. Розглянемо види візуального розкладу для здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами.

1. Візуальний розклад на тиждень. Такий розклад містить загальну інформацію про основні події тижня. Він допомагає учню досягти стабільності, послідовності та організованості життєдіяльності протягом одного тижня.

2. Візуальний розклад на день. Містить інформацію про події, які будуть відбуватися протягом дня (детальна послідовність уроків, перерв, режимних моментів, консультацій тощо).

3. Візуальний розклад одного уроку. Такий розклад повинен містити унаочнення послідовних структурних компонентів одного уроку, що підвищить рівень сприйняття навчального матеріалу.

4. Візуальний розклад з алгоритмом дій виконання одного завдання. Унаочнення послідовних кроків виконання завдання сприятиме поступовому зниженню допомоги з боку дорослого та підвищенню самостійності учня.

Отже, використання візуального розкладу сприятиме поступовому накопиченню паттернів навчальної поведінки учнів початкової школи з особливими освітніми потребами та підвищенню рівня засвоєння навчального матеріалу.

Дослідження проблематики організації навчальної діяльності здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами засобами візуального розкладу. Учні початкової школи з особливими освітніми потребами, окрім психологічних та вікових особливостей, мають коло особливостей психофізичного розвитку, які ускладнюють їх адаптацію до сучасних умов освітнього процесу. Застосування різних видів візуального розкладу допомагає вирішити основні завдання організації навчальної діяльності зазначеної категорії здобувачів початкової освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Братишко Т.А. Організація дистанційного навчання учнів з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивної освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* : зб. наук. праць. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2020. № 70, Т. 1. С. 51-55.

2. Мартинчук О.В., Маруненко І.М., Луцько К.В. (2017). Спеціальна педагогіка : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Київ. ун-т імені Бориса Грінченка. 364 с.

3. «Про освіту»: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 02.10.2024).

Савлик Ярина Володимирівна,
здобувачка 1 курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
м. Дрогобич, Україна
Науковий керівник – **Садова І.І.**, доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри педагогіки та методики початкової освіти
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
м. Дрогобич, Україна

ПОРТФОЛІО УЧНЯ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Оцінювання учня з ООП за допомогою портфоліо є важливим засобом для вчителя інклюзивного класу. *Портфоліо* – це спосіб фіксування, накопичення й оцінювання